

barnfonden

Barnfondens faddertidning • nummer 1 2014

**FÖLJ MED TILL
KAMBODJA**

**Mama kit –
populär gåva**

**PostkodLotteriet
stödjer utbildning**

**Filippinerna
efter Haiyan**

BARNENS FRAMTID KRÄVER LÅNGSIKTIGT ARBETE

Tack vare stödet från våra faddrar och givare bidrar Barnfonden till stora åtgärder varje dag. När en borrbrunn i Mali tas i användning ändrar det livet för alla i byn. Rent vatten förbättrar hälsan och barnens närvaro i skolan ökar – eftersom de inte måste hjälpa till hemma genom att gå och hämta vatten varje dag, något som kan innebära tidskrävande och riskfyllda vandringar. Nya latriner ökar hygien och underlättar livet för familjer i Kambodja och barn som får en cykel har lättare att ta sig till och från skolan.

Det är konkreta och synliga förändringar till det bättre. Men vårt arbete har också en annan dimension som inte är lika synlig, och som märks först över tid. Det är ett långsiktigt arbete som handlar om förankring, information och utbildning. Det handlar om att öka kunskap och medvetenhet hos barn och vuxna och att ändra attityder. Den 14-åriga flickan i Etiopien som går till lärare och barnklubben i skolan och ber om hjälp för att inte skickas som arbetskraft utomlands har lärt sig att barn har rättigheter och möjlighet att påverka sitt eget liv. Föräldrarna som inte låter sina flickor omskärmas vet att ett sådant ingrepp inte bara innebär smärta, utan också hälsorisker både i samband med ingreppet och senare i livet. Mödrar som lär sig att laga näringsrik gröt till barnen och att skydda dem mot malaria med myggnät på nätterna förstår att barnen blir starkare och friskare, och att de därmed får en bättre start i livet.

En stor del av vårt arbete handlar om att förmedla kunskap, och utgångspunkten är alltid att det finns en vilja till förändring och engagemang bland dem vi arbetar för – barnen och familjerna. De är med och bestämmer vad som ska prioriteras i arbetet, som de deltar i. Allt för att säkra att kunskapen förankras, sprids och går vidare till nästa generation. En långsiktig och hållbar förändring till det bättre, som du är med och bidrar till som fadder och givare i Barnfonden.

Tack för ditt stöd!

Carolina Ehrnrooth
Carolina Ehrnrooth
Generalsekreterare

FOTO CINDY GODDEN/CHILDHRUND

Sopheak är 11 år och bor i provinsen Svay Rieng i sydöstra Kambodja. Läs mer om livet i provinsens landsbygd på sidan 5.

4 Så gick det 2013

5 Små röster men stora drömmar

8 På besök i Kambodja

10 Mama kit räddar liv

12 Att göra skillnad är stort

14 Filippinerna efter Haiyan

15 Fadderservice svarar

Barnfonden är en insamlingsorganisation som arbetar för att barn som lever under fattiga förhållanden i Afrika, Asien och Latinamerika ska få gå i skolan och få tillgång till hälso- och sjukvård. Vi ger familjer möjlighet att försörja sig själva och vi är med och skapar en långsiktig utveckling i det omgivande samhället. Barnfonden är en del av ChildFund Alliance.

Adress

Kattsundsgatan 15
Box 4100
203 12 Malmö

Telefon: 040-12 18 85

E-post: info@barnfonden.se

Hemsida: www.barnfonden.se

Plusgiro: 90 13 01-2 och 90 13 02-0

BARNFONDENS FADDERTIDNING

Ansvarig utgivare: Carolina Ehrnrooth

Redaktör: Erik Sundberg

Grafisk form: Ersta Sthlm Media AB

Korrektur: Åsa Hernborg

Tryck: Tryckfolket, Malmö

Tack till alla som hjälper Barnfonden att göra tidningen till en låg kostnad!

Tidningen är tryckt på miljövänligt papper.

BARNFONDENS KANSLI

Carolina Ehrnrooth
general-
sekreterare

Cecilia Schön
insamlings-
chef

Anders Hedelin
ekonomichef

Sevgi Até
administrativ
assistent

Karin Bergqvist
fadderservice

Catherine Larsson Palomäki
fadderservice

Kristin Rosqvist
fadderservice

Fredrik Salomonsson
fadderservice

Martina Hibell
program-
ansvarig

Hanna Ivarsson
marknadsförare

Malou Bratt
företags-
samarbeten

Erik Sundberg
kommunikatör

UNGDOMAR KRÄVER SVAR OM VÅLD

Ett tjugotal ungdomar från ett fadderprojekt som Barnfonden stödjer i staden Oruro i västra Bolivia har gjort en riskanalys som de presenterat för regionens högsta politiska ledning. Ungdomarna, som alla går i gymnasiet, har uppmärksammat att området de bor i är särskilt drabbat av rån och överfall, de kräver nu att polis och myndigheter tar krafttag mot kriminaliteten.

– Runt omkring vår skola är det alldeles för mycket våld och vi kan ingenting göra. Ni som företrädare för lag och ordning måste hjälpa oss, sa Luis Rodríguez, som var en av ungdomarna som presenterade analysen.

Såväl politiker som polis välkomnade ungdomarnas vilja att få stopp på våld och kriminalitet men gav inga direkta löften.

Våld och kriminalitet är fortfarande mycket påtagligt i det bolivianska samhället och att ungdomar från ett av fadderprojekten på eget initiativ försöker påverka utvecklingen i staden är mycket positivt.

POSTKODLOTTERIET FINANSIERAR UTBILDNINGSSATSNING I INDIEN

I den indiska delstaten Jharkhand är läs- och skrivkunnigheten betydligt lägre än för snittet i hela landet och i vissa områden är siffran för kvinnor under tio procent. Ett av huvudproblemen är den undermåliga undervisningen. Men bland annat genom att utbilda lärare i nytänkande utbildning ska kunskaperna öka. Projektet kommer att pågå i 80 skolor under tre år och möjliggörs genom finansiering av Svenska PostkodLotteriet.

Målet med projektet är att lärarna och skolorna ska bli bättre på att utbilda eleverna. Projektet kommer dessutom att skapa lärocenter där ungdomar tillsammans kan studera och hjälpa varandra till bättre studieresultat.

Läs mer om projektet på webben, www.barnfonden.se.

SPÄNNANDE GRUPPRESA TILL KAMBODJA

Vill du resa till Kambodja? I november i år arrangerar Världens Resor i samarbete med Barnfonden en 16 dagar lång gruppresa till landet. Historiska platser, spännande sevärdheter och fina naturupplevelser kombineras med besök i Barnfondens fadderprojekt. Du som har fadderbarn i Kambodja får då också möjlighet att träffa just ditt fadderbarn.

Läs mer och gör en intresseanmälan på www.barnfonden.se/kambodjaresa.

Mot nya mål på Sri Lanka

I förra numret av faddertidningen berättade vi om ett fadderprojekt på Sri Lanka där en liten del av budgeten, upp till 116 000 svenska kronor, hade försingrats eller redovisats felaktigt av lokal personal.

Sedan misskötseln upptäcktes har samarbetet med den lokala personal som ansvarat för arbetet i fält avbrutits och ChildFund Sri Lanka genomför nu själva alla aktiviteter. Fadderprojektet har kontrollerats extra noga de senaste månaderna och inga nya oegentligheter har upptäckts.

En detaljerad plan för de kommande tre åren tas nu fram samtidigt som arbetet med att förbättra levnadsförhållandena för alla de barn och familjer som bor i området fortsätter. Just nu rustar man upp förskolor och skolor, genomför extra satsningar på förbättrad engelskaundervisning och satsar på ett omfattande arbete för att stärka barnens rättigheter.

HAR DU NY ADRESS ELLER NYTT NUMMER?

Om du nyligen

har flyttat, bytt e-postadress eller telefonnummer så glöm inte att meddela oss

på Barnfonden. Utan riktiga uppgifter riskerar post från fadderbarnen att komma på villovägar och vi har inte möjlighet att kontakta dig om något skulle inträffa.

Använd talongen längst bak i tidningen eller kontakta oss för att lämna nya personuppgifter.

Året som gått – så gick det

Det gångna året präglades av omskakande händelser som inbördeskriget i Mali under våren och tyfonen på Filippinerna under hösten. Men 2013 var också året då Barnfonden startade en global kampanj för att påverka FN:s kommande utvecklingsmål och året då insamlingen för första gången översteg nittio miljoner kronor.

TEXT ERIK SUNDBERG FOTO JAKE LYELL/CHILD FUND

Barnfondens verksamhet fortsätter att utvecklas och varje år ökar insamlingen. Under det gångna året samlades det in totalt 92,5 miljoner kronor, en ökning med sex procent jämfört med året innan. Att insamlingen ökar betyder helt enkelt att fler barn kan få hjälp till en bra start i livet.

Stiftelser bidrar mer

Den största delen av Barnfondens intäkter kommer från faddrarnas månadsbidrag. Men en tydlig trend är att företag och stiftelser för varje år bidrar allt mer. Förra året beviljades Barnfonden till exempel över två miljoner kronor genom Radiohjälpens insamlingar Musikhjälpen, Världens Barn och Hungerprojektet. Och i samband med tyfonen på Filippinerna fick Barnfonden ytterligare över en miljon från Radiohjälpen för att bidra till återuppbyggnadsarbete på de värst drabbade öarna. Barnfonden är numera också humanitär partner till Radiohjälpen vilket betyder att Barnfonden allt oftare kommer att förmedla liknande katastrofhjälp via just Radiohjälpen.

Gåvokatalogen populär

När nyheten om tyfonens framfart på Filippinerna nådde Sverige var det många som ville bidra och många nya givare bidrog till Barnfondens insamling. Den livsviktiga hjälpen har redan gjort stor skillnad, läs mer på sidan 14. Barnfondens gåvokatalog är fortsatt mycket uppskattad. De mest populära gåvorna under året var getter, cyklar, fruktträd och mama kit. Alla gåvor i gåvokatalogen är framtagna tillsammans med representanter för familjerna i områdena där gåvorna delas ut, som givare kan man därför alltid vara säker på att gåvorna verkligen är uppskattade och att de gör nytta. På sidan 10 berättar några av de mammor som tagit emot mama katten om vilken enorm skillnad de gör.

Free from violence

Under 2013 startade ChildFund Alliance, som Barnfonden är en del av, en global

Många företag och stiftelser valde 2013 att stödja Barnfondens arbete vilket var en betydande orsak till att insamlingen ökade.

kampanj kallad Free from violence för att påverka FN:s kommande utvecklingsmål. De nya målen ska ta vid när de nuvarande millenniemålen avslutas 2015. Syftet med kampanjen är att de nya utvecklingsmålen ska innefatta mål för som skyddar barn mot våld och utnyttjande.

Kampanjen har präglat mycket av det gångna årets arbete och Barnfonden har bland annat anordnat möten för branschfolk på Utrikesdepartementet, skrivit debattartiklar och uppmanat till att skriva under uppprop. Påverkansarbetet fortsätter på samma sätt i år.

FN:s kommande utvecklingsmål är viktiga eftersom de kommer att sätta agendan för det globala utvecklingsarbetet under de kommande 15 åren.

2013 i siffror

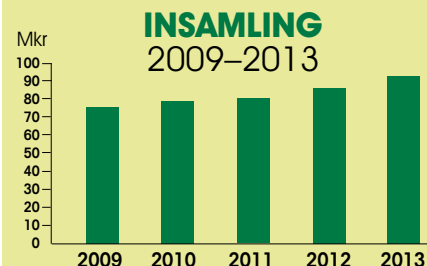
92,5

92,5 miljoner kronor: Total insamling
26 876: Antal fadderbarn samt deras familjer och byar som fick stöd

Totalt användes 84,1 procent av alla insamlade medel till att hjälpa barn och deras familjer till ett bättre liv samt att utveckla samhällena de bor i. 14,7 procent användes till att bekosta insamlingarna, att granska så att pengarna användes på ett effektivt sätt och till att berätta för alla givare hur pengarna kommit till nytta.

MER PÅ WEBBEN

Arbetet med kampanjen Free from violence fortsätter! Se hur du kan bidra på www.barnfonden.se/free.

ÅRSREDOVISNING

Mer om året som gått, inklusive vår ekonomiska redovisning, finns att ta del av i Barnfondens årsredovisning på www.barnfonden.se.

Tolvåriga Tith Ya, till vänster, med sin storasyster. Systrarna har långt till skolan men har nu fått en cykel som de delar på.

SMÅ RÖSTER – MEN STORA DRÖMMAR

– Jag vill bli ingenjör, säger Srey Rottana.

– Jag vill bli lärare, säger Chim Nith.

– Och jag vill bli läkare, men jag är lite rädd för sprutor, säger Tith Ya.

TEXT OCH FOTO **LENNART WIKLUND**

De lever alla i Kambodja, i provinsen Svay Rieng.

Kambodja är ett fattigt land och Svay Rieng en av de fattigaste provinserna. Här saknas det mesta av det vi i Sverige tar för självklart: vatten, avlopp, hälsovård, el, skolor – och arbetsmöjligheter.

Jag är här på besök för att se och förstå hur Barnfondens samarbetspartner Child-Fund Australia arbetar. Genom Barnfondens finns här över 1 000 fadderbarn med

svenska faddrar, men hjälpen når dubbelt så många barn och deras familjer.

Föräldrarna sliter för Rottana

Srey Rottana är 13 år och ögonen glittrar av energi. Han jobbar hårt i skolan och hans mamma och pappa, som också är med när vi kommer på besök, har bestämt sig för att offra nästan allt för att deras fyra pojkar ska kunna studera och få de chanser de aldrig fick själva. Den äldsta brodern studerar nu →

Femtonåriga Chim Nith har haft det svårt i skolan men jobbar hårt med extrastudier.

Srey Rotanna, 13 år. Familjen Rottana satsar allt på de fyra sönernas utbildning och driver bland annat en liten frukostrestaurang för att få inkomster till att betala för studierna.

på hög nivå i huvudstaden Phnom Penh och det är dyrt. Familjen sliter för att betala skolavgifterna för honom. Nu har trycket dock lättat något, han har precis fått jobb i ett bageri där och han arbetar varje eftermiddag och kväll vid sidan av studierna.

Rottana får också hjälpa till. Föräldrarna har arrenderat ut sina risfält för att söner ska kunna fortsätta studera, traditionen är annars att alla måste hjälpa till under skördetiden och det går inte att förena med studier. Så därför har de startat en enkel restaurang utanför sitt lilla hus där de serverar frukost. Rottana bistår sin mamma med inköp och samlar ved till elden. Sen går han till skolan där han är fyra timmar om dagen.

Resurserna är små så barnen får gå till skolan antingen förmiddag eller eftermiddag för att alla ska kunna få plats. Skolan och lekplatsen är helt nybyggda med stöd av bland annat Barnfonden och där trivs Rottana, mest gillar han matematik. Och att leka med kompisarna. Hemma har livet förändrats tack vare det stöd hans familj fått. De har ett filter som renar vattnet, snart ska de få sin första toalett och han har fått skolmaterial.

Nith drömmer om framtiden

Chim Nith är 15 år och drömmer om att bli lärare, även om han vet att vägen dit är svår. Han har haft det tufft i skolan och jobbar hårt med extrastudier för att hänga

Följ med på fadderresa till Kambodja

I november i år arrangerar Världens Resor i samarbete med Barnfonden en gruppresan till Kambodja. Med ett fullspäckat program över 16 dagar blir resan ett minne för livet. Du som har fadderbarn i Kambodja får dessutom möjlighet att träffa just ditt fadderbarn. Vill du veta mer eller göra en intresseanmälan? Läs mer om resan på www.barnfonden.se/kambodjaresa.

med. Han tycker om att läsa och är glad för de böcker han fått. Men Nith måste också hjälpa sin mamma med sina småsyskon, sköta familjens gris och hönor och delta i risskörden. Hans pappa är resande försäljare och är ofta borta i ganska långa perioder. Men lite tid blir det till att spela volleyboll med kompisarna och han är väldigt glad för den cykel han fått som gör det möjligt för honom att enkelt ta sig till skolan. Och familjen har stor glädje av den nya pumpen, nu har de eget vatten.

Fadderskapet förändrades Yas liv

Tith Ya är en glad tjej på 12 år. Hon visar oss det fina brev hon fått av sina faddrar och ger oss ett brev hon skrev kvällen före

som hon vill att vi ska skicka till dem. Hennes pappa jobbar som byggnadsarbetare när han inte arbetar med risskörden. Så Ya måste liksom sin storasyster hjälpa till hemma med att samla ved och koka ris. Ya ville först bli läkare men när hon fick se en spruta blev hon lite fundersam!

– Kanske lärare i stället, säger hon nu.

Hon läser sina läxor noga och går gärna till biblioteket i den nya skolan. Familjens liv har förändrats mycket sedan Ya blev fadderbarn; de har bland annat fått en toalett, filter som renar vattnet och Ya själv är mycket glad för sin cykel. Hon bor långt från skolan och nu åker hon och systemen tillsammans på cykeln när de ska till sina skolor på morgonen. Ya får först skjuts till sin skola och så fortsätter storasyster till sin skola. Och sen blir hon hämtad och så åker de hem till lunch och för att hjälpa till därhemma.

Provins med många fadderbarn

Svay Rieng är ett av två områden i Kambodja där många barn till svenska faddrar bor. Provinsen ligger mot gränsen till Vietnam, tre timmars bilfärd från huvudstaden Phnom Penh. De flesta människor här lever under svåra förhållanden. Risskörden är mager eftersom jordmänen inte är så bra. Många unga tvingas lämna sina hem i tidig ålder för att söka jobb i Phnom Penh eller lika ofta i Thailand, Vietnam och andra länder.

”VI LEVER I EN ORÄTTVIS VÄRLD”

Sen drygt ett år tillbaka är jag ordförande i Barnfondens styrelse. Det är ett stort och angeläget uppdrag och ansvar som jag delar tillsammans med mina styrelsekamrater, alla med olika kompetens och bakgrund men med samma passion och engagemang för barn och barns rättigheter. Vi får ingen ersättning för det arbete vi gör – eller rättare sagt: Vi får den finaste belöning man kan få när vi ser hur vårt arbete och dina bidrag gör skillnad.

Barnfonden är en del av det globala nätverket ChildFund Alliance som har medlemmar i tolv länder, alla med samma mål och värderingar. Det samarbetet ger oss i Sverige en möjlighet att medverka i projekt i många länder.

Omtanke och omsorg

I november besökte jag flera fadderprojekt i Svay Rieng i Kambodja som drivs av ChildFund Australia i samverkan med bland annat Barnfonden. Det var en stor och omtumlande upplevelse.

Jag träffade barn och deras familjer som bokstavligen sliter för att överleva och som lever under mycket knappa förhållanden. Det som slog mig mest och som gick direkt in i hjärtat var dock något helt annat: Hur vänligt de tog emot oss och med vilken värdighet och integritet de tacklade sina hårda livsvillkor.

De bodde i hus som de flesta av oss nog skulle kalla enkla skjul – men det var rent

och välskött, där fanns omtanke och omsorg om varandra.

Samverkan ger resultat

Det är inte lätt att arbeta i länder som Kambodja där myndigheterna inte fungerar som vi är vana vid, där det förekommer korruption och en kultur vi inte känner igen. Det kräver tålmod, hårt arbete och samverkan med byråd, politiker och myndigheter för att åstadkomma resultat. Det tar tid, det är ibland frustrerande och det går inte alltid framåt i den takt man kan önska. Men inget av detta kan eller får vara skäl till att låta bli att försöka.

Glädjen i att bidra

Har man som jag fått möjligheten att hälsa på och se vilken skillnad vårt (ditt!) stöd gör så är det värt allt arbete.

Att få se en leende 12-årig Tith Ya sitta bredvid sin stolta mamma och visa brevet hon fått från Sverige och höra hur hon drömmer om framtiden för att det nu finns en ny skola, för hon nu har en cykel så att hon kan ta sig dit, för att familjen nu har rent vatten och en fin toalett.

Vi lever i en orättvis värld. En del av oss har haft turen att få växa upp i Sverige – andra i Kambodja. Vi måste hjälpa till mer, också av rent egoistiska skäl. För det finns väl knappast någon större glädje än att veta att just ditt bidrag betyder att ett barn och en familj har fått det lite bättre? Faktiskt så mycket bättre att de till och med vågar drömma om framtiden.

Ett brev betyder så mycket. Tith Ya är oerhört glad och stolt över de brev hon fått från sin fadderfamilj. Här läser hon upp det brev hon skrivit till dem kvällen innan vi kom på besök och som vi fick med oss hem till Sverige.

Familjerna sliter hårt för att överleva, tillgången till hälsovård är mycket begränsad och dyr.

Barnfonden samarbetar, liksom många andra länder, med ChildFund Australia som är huvudansvariga för program och projekt i Svay Rieng. Totalt är det mer än elvtusen barn och deras familjer som får direkt stöd i olika former, till exempel cyklar, vattenfilter, filter, toaletter, skolmaterial och utbildning. Men det görs också satsningar som kommer hela samhället till del, till exempel vidareutbildning av lärare och en helt ny skola med bibliotek, lekplats och fina toaletter.

Programverksamheten är omfattande. Man tränar unga i yrkesfärdigheter som att föda upp kycklingar, laga mopeder, fiska och gjuta betong så att de kan försörja sig utan att behöva flytta. De lär sig också att skriva och teckna och ett stort arbete läggs ned för att unga ska få vara med och påverka utvecklingen i sina byar. De deltar i byrådens möten och får helt nya möjligheter att göra sina röster hörda.

MER PÅ WEBBEN

Nyligen avslutades ett stort projekt i den andra fadderbarnstäta provinsen i Kambodja, Kratié. Målet med projektet var att öka kunskaperna om barns rättigheter, läs hur det gick på www.barnfonden.se/rattigheter-kambodja.

TEXT **LENNART WIKLUND**, BARNFONDENS STYRELSORDFÖRANDE

Lennart Wiklund och Chim Nith, tillsammans med mamma och lillasyster.

För mig betyder det mycket att få träffa mitt fadderbarn. Inte för att se var pengarna tar vägen, utan för att det är en upplevelse att se hur barnet lever.

TEXT & FOTO LOUIS REPS

NAMNFÖRVIRRING OCH NYA LÄRDOMAR VID BESÖK I KRATIÉ

År 2000 blev jag genom Barnfonden fadder till en grabb i Khon Kaen, Thailand. Han var då sex år och jag fick möjlighet att besöka honom tre gånger. Förra året fick jag beskedet att fadderskapet skulle upphöra eftersom han blivit för gammal. Jag tillfrågades då om jag ville ha ett nytt fadderbarn, vilket jag ville.

Fadder till en flicka

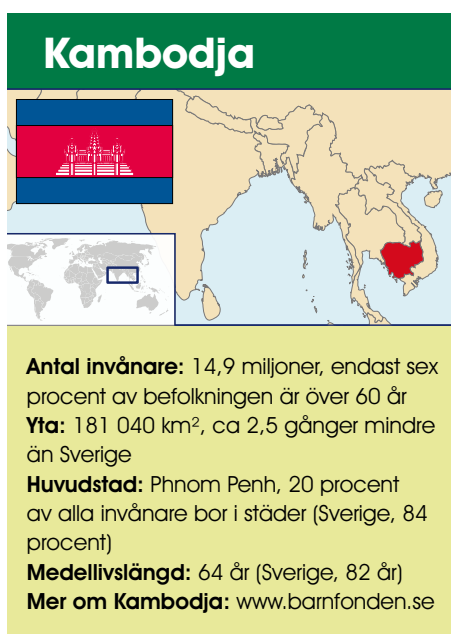
Jag blev fadder till en flicka i Kambodja, Chea Srey Ny. Under hösten kontaktade jag Barnfonden om möjligheten att besöka henne. Jag blev redan då imponerad av hur välorganiserad organisationen var och vi gjorde upp att jag skulle besöka henne i januari i år då jag var i Thailand tillsammans med min sambo.

Flygresan från Bangkok till Kambodjas huvudstad Phnom Penh tar endast en timme, men kontrasten mellan dessa två städer är slående. Båda städerna är ett myller av bilar och mopeder men i Phnom Penh dominerar de senare och staden är sliten. Här finns endast en skyskrapa och nästan inga köpcentra. Avsaknaden av trafikljus gör att man som fotgängare måste ha ett visst mod för att korsa en gata.

Satsar på barnens självförtroende

Jag hämtas nästa morgon vid hotellet och vi åker till ChildFund-kontoret i Phnom Penh. Personalen berättar om de projekt de driver. Verksamheten i Kambodja är fortfarande relativt nystartad och sorterar organisatoriskt i ChildFund Alliance under ChildFund Australia.

I provinsen Kratié fokuseras arbetet bland annat på att stötta utbildning, hygien

och att bygga upp självförtroendet hos barnen och få samhället att respektera deras rättigheter. Av tradition är det kambodjanska samhället mycket hierarkiskt vilket skapar en del problem vid genomförandet av projekten.

Efter personalens genomgång startar den 4,5 timme långa bilturen norröver längs Mekongfloden till provinsen Kratié. Vägen är bitvis i väldigt dåligt skick, men det är en intressant resa.

Första mötet med Chea

Nästa morgon åker vi först till det lokala ChildFund-kontoret i Kratié för att hälsa på personalen där, de är mycket trevliga. Plötsligt försvinner strömmen och det verkar på

reaktionen som att det inte är första gången det händer.

Därefter åker vi ut till en by. Det är inte den by där Chea bor men den ligger i närheten och familjen har kommit dit. Det är ett litet samhälle med ett buddhistiskt tempel och överallt finns märkliga statyer.

När bilen stannar ser jag en liten flicka med skoluniform, blå kjol och vit skjorta med ChildFund-emblemet broderat på.

Chea fyller snart 12 år men ser betydligt yngre ut. Med är också hennes föräldrar och tre systrar. Totalt är de åtta barn i familjen, fem flickor och tre pojkar.

Stort intresse för fotobok

Vi sätter oss vid ett bord och pratar via tolken som översätter till khmer. Jag har gjort en fotobok med bilder från Sverige och av min familj som jag lämnar tillsammans med bland annat pennor och block. De är väldigt intresserade av bilderna som visar att man kan gå på den frusna sjön.

Chea, som jag fortfarande tror att hon heter, tar fram papper och börjar vika och klippa ihop figurer och gör teckningar som jag får. Hon är oerhört koncentrerad och vid andra bord sitter andra barn och gör figurer. Personalen förklarar att detta är en del av arbetet med att bygga upp barnens självförtroende.

Jag inser efter en stund att hon heter Chea i efternamn. I Kambodja skriver man alltid efternamnet först så titeln på fotoboken, *To Chea*, blir lite märklig.

Det jag slås av är att Chea, för i min värld heter hon fortfarande så, verkar vara så stolt och orädd.

När jag frågar när hon har födelsedag så

Chea vid Mekongfloden.

Fotoboken som Chea fick.

Lunchen bestod av sallader, fisk, kyckling och ris.

Barnen pyslar.

Louis tillsammans med Chea, hennes föräldrar och två av sysrarna.

är det ingen som vet. Det visar sig att man inte firar födelsedagar i Kambodja.

Chea tar kommandot

Vi fortsätter till den lilla skolan och efter att ha kontrollerat med rektorn går vi in på en lektion. Det är en väldig disciplin i klassen och alla barnen är tysta under lektionen. En man från ChildFund frågar om jag har något "play" för barnen, vilket jag inte kan komma på. Han vänder sig då till Chea och frågar om hon har något. Hon går med stor självsäkerhet fram och sjunger en ramsa med olika kroppsrörelser som handlar om olika frukter. Alla barnen i klassen gör rörelserna och sjunger med i takt.

På grund av resursbrist går barnen antingen i skolan på förmiddagen eller på eftermiddagen. Det är också svårt att få föräldrarna att inse att det är viktigare att barnen går i skolan än att hjälpa till på fälten.

Besök med mersmak

Därefter är det dags för lunch. Vi är ca 30 personer som ska äta. Två baljor med vatten och en tvål har ställts fram. Chea börjar omsorgsfullt tvätta händerna och jag gör på samma sätt. Jag har nog aldrig tvättat händerna så noga.

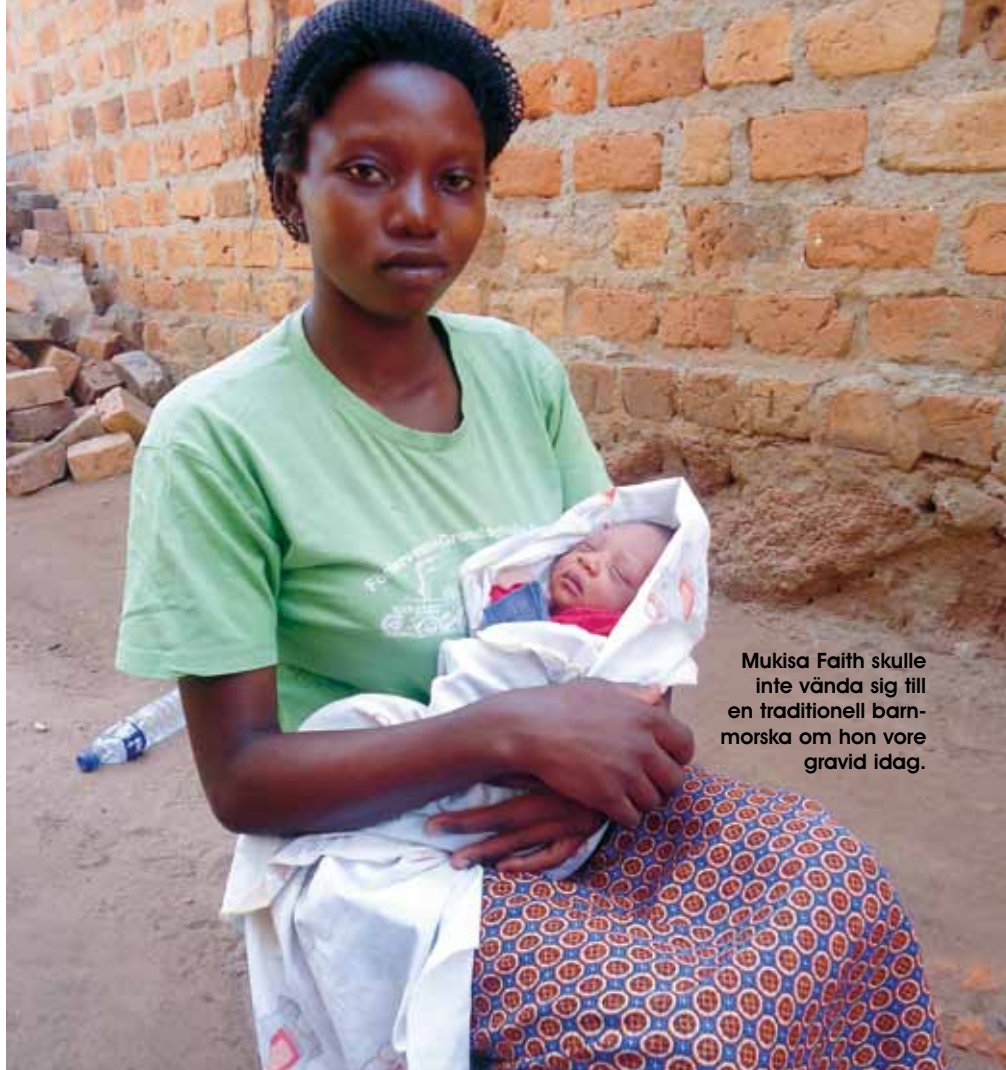
Maten som serveras är mycket god och består av olika sallader, fisk, kyckling och ris. Alla äter med god aptit.

När lunchen är avklarad tar vi många bilder och sedan är det dags för avsked. Redan då har jag bestämt mig för att komma tillbaka och spendera mer tid i Kratié. Det gör avskedet lättare, men bilden när Chea står där och vinkar med sina stora bruna ögon och det fina leendet etsar sig fast.

Mama kitten som började säljas i Barnfondens gåvokatalog i höstas har blivit en populär gåva här i Sverige. Och i Uganda, där kitten delas ut, gör gåvorna stor skillnad för de blivande mödrarna och deras barn.

– Stort tack för allt stöd till oss kvinnor! Jag och många av mina vänner har kunnat komma till mödravårdscentralerna tack vare mama kitten, säger Hajara Neyimbwe från Kabagaya.

TEXT ERIK SUNDBERG FOTO CHILD FUND UGANDA

Mukisa Faith skulle inte vända sig till en traditionell barnmorska om hon vore gravid idag.

MAMA KIT – POPULÄR

I Uganda finns ett stort behov av att stärka mödravården för att minska spridningen av hiv och för att fler barn och deras mammor ska överleva förlossningen. Det huvudsakliga problemet är att många blivande mammor inte har råd att köpa ett mama kit med det material som krävs för att få föda på en klinik. Mödrarna tvingas då istället föda på traditionellt sätt, det vill säga i hemmet utan utbildad personal. Ett annat problem är okunskapen hos de blivande mammorna om fördelarna med att föda på en klinik med utbildade barnmorskor. Mama kitten är en del av ett större projekt för att öka kunskaperna kring mödrhälsa och ge fler kvinnor och barn möjlighet att överleva förlossningen.

”Att föda traditionellt är självmord”

– Jag lyssnade på Radio Kiboga en kväll och då hörde jag en uppmaning om att

gravida mödrar välkomnades till ett informationsmöte om mödrhälsa sponsrat av ChildFund i just min by. Jag var då gravid i andra månaden. Det var efter det mötet som jag förstod att föda på traditionellt sätt är som att begå självmord. Efter att ha lyssnat på barnmorskan som höll i mötet tänkte jag om och jag frågade henne när jag kunde komma på min första kontroll, berättar Mukisa Faith från Butemba i västra Uganda och fortsätter:

– För att vara helt ärlig var det vid det första besöket på kliniken första gången som jag fick veta min hiv-status. Jag fick lugnande besked, jag har inte hiv. Jag fick också ett mama kit som gav mig möjlighet att komma tillbaka för att föda på kliniken.

Många hjälpt till

Mama kittet består huvudsakligen av praktiska saker som behövs vid förlossningen

och som klinikerna inte har ekonomisk möjlighet att tillhandahålla. Det handlar om plastlakan, rakblad, bomull, tvål, handskar, navelsträngstråd, handduk och hälsokort till barnet.

Kittet lanserades i Barnfondens gåvokatalog under gångna hösten och sedan dess är det många som uppmärksammat dess nytta. I samband med Sveriges Radios Musikhjälpen 2013, som hade just temat mödravård, var det många givare som uppmärksammade gåvan och den blev också en populär julklapp.

Även företag köpte mama kit för att stödja de ugandiska mödrarna. Det senaste i raden av företag att delta är Eteritique och Neal's Yard Remedies som säljer ekologiska hudvårdsprodukter. Av all försäljning av Neal's Yard Remedies mamma- och babyprodukter i Sverige går fem procent av priset till arbetet med att stärka mödravår-

1 000 kvinnor dör – varje dag

Att föda barn är förenat med stor fara för många kvinnor i världen. Varje dag beräknas 1 000 kvinnor dö i samband med förlossning. Ett av de länder där flest mödrar dör är Uganda. För att få föda på en klinik i Uganda måste den blivande mamman ha med sig ett så kallat mama kit. De som inte har råd att köpa ett kit tvingas föda hemma. Att föda hemma är riskfyllt och kan i värsta fall leda till att både barnet och mamman dör.

Hajara Neyimbwe med sin två veckor gamla bebis.

Mama kittet är nyckeln in för att få föda på en klinik med utbildad vårdpersonal.

Mama kit på väg till kliniker i distriktet Kyankwanzi.

OCH VIKTIG GÅVA

den i Uganda. Ett viktigt tillskott för att fler mödrar ska överleva sin graviditet.

Ökad medvetenhet

Arbetet i Uganda har redan gett resultat. För enskilda kvinnor som nu får möjlighet att föda på klinik kan insatserna innebära skillnaden mellan liv och död. Men arbetet bidrar också till en generell ökning av medvetenheten kring säkra mödravård.

– Det här projektet har bidragit till en stor förändring i byarna. Många kvinnor är nu medvetna om att klinikerna existerar och vad vi gör. Innan projektet startade var antalet gravida kvinnor som besökte kliniken mycket låg, vi hade bara drygt 20 besök per kvartal. Nu är vi uppe i 100 till 200 besök per kvartal, berättar Nabosha Sarah, barnmorska på en av klinikerna som omfattas av projektet.

Nabosha Sarah berättar också att antalet

män som nu följer med sina respektive till kliniken vid kontrollerna har ökat märkbart. Att få männen delaktiga är också viktigt och en ökning av män på klinikerna tyder på att även det arbetet går framåt.

Nya upplevelser på hälsokliniken

Trebarnsmamman Nakaggwa Annet från byn Kyanga gjorde sitt första besök på en mödravårdsklinik i samband med att hon skulle föda sitt tredje barn, och det var en helt ny upplevelse.

– Jag är mycket nöjd med den hjälp jag fick på kliniken i Kiyuni. Mina två första barn födde jag hemma hos en traditionell ”barnmorska”. Förhållandena där var usla men det förstår jag egentligen först nu när jag sett hur det ser ut på kliniken som Barnfonden stödjer. De traditionella barnmorskorna undersöker till exempel inte om vi mammor har hiv och gör ingenting

för att undvika att våra barn ska smittas i samband med förlossningen. Och om det blir någon komplikation kan de traditionella barnmorskorna inte göra något utan skickar oss till kliniken, men då är det ofta för sent och både mamman och barnet hinner ofta dö på vägen. När jag gick till kliniken fick jag också ett mama kit med saker som inte fanns till hands vid mina två första födslar, berättar Nakaggwa Annet.

Köp ett mama kit

I Barnfondens gåvokatalog kan du köpa ett mama kit för 235 kronor. Som tack får du ett gåvokort eller gåvomejl att behålla själv eller ge bort. Köp din gåva på barnfonden.se/mamakit

Kina Hultin och hennes familj har varit faddrar i Barnfonden sedan 2000. Kina skriver om de blandade känslorna att släppa taget om ett fadderbarn som man följt och lärt känna under många år. Målet är att fadderbarnen ska växa upp och skaffa sig en egen försörjning, men trots att det är ett positivt avslut kan avskedet vara svårt.

”Att göra skillnad för en medmänniska känns stort”

”Det kan gå ganska snabbt när ett fadderskap avslutas, ni kanske ska förbereda er på det och skriva ett brev” råder oss Karin på Barnfonden när hon ringer upp. Vi har haft mejlkontakt kring vårt fadderbarns utbildningsmöjligheter och nu har Karin fått besked från Indien. Utbildningen är klar och det är dags att säga adjö.

TEXT KINA HULTIN FOTO CHILDFUND INDIA

Trots att målet med det vi gör är just detta, att släppa taget, känns det både sorgligt och vemodigt att skriva sista brevet till vårt fadderbarn. Barn och barn förresten, under resans gång har Franscline hunnit bli 21 år, på väg mot 22. Flera olika orsaker har lett till att vi har fortsatt att stödja henne trots att man vanligen avslutar ett fadderskap runt tjuugoårsåldern.

Mötet med Indien gav lust att hjälpa

Jag har rest i Indien vid ett flertal tillfällen och det var efter en längre resa med hela familjen 1998 som vi beslöt att via Barnfonden stötta en indisk flicka. Trots att Indien tagit sig vidare och har en medelklass som sakta men säkert växer lever fortfarande runt 300 miljoner indier på mindre än åtta kronor om dagen. För fattiga flickor och kvinnor är det ett stenhårt liv och det är lätt att drabbas av en stor hopplöshet inför det enorma arbete landet står inför för att skapa ett drägligt liv för sina invånare. Jag kände dagligen en önskan om att kunna hjälpa till, men det är svårt att veta hur. Att

ge en indisk flicka utbildning är ett av de bättre, tror jag. Ge en kvinna möjligheter så lyfter hon med sig sina barn och förhoppningsvis kan man skapa en positiv spiral i det lilla sammanhanget. Ibland känns det futtigt när behoven är så stora, men att veta att en medmänniska har fått ett bättre liv

Franscline tillsammans med sin mamma.

tack vare oss känns faktiskt väldigt stort och meningsfullt.

Målet är ett självständigt liv

Franscline kom in i våra liv 2004 då vårt första fadderskap abrupt avslutats efter bara fem-sex år. Brevet var kort och koncist och konstaterade att det var dags att säga adjö till Sabana och önska henne lycka till eftersom hon hade gift sig och nu skulle bilda familj. Vid 14 års ålder. Det var ju en av de största anledningarna till att vi ville stödja en indisk flicka, just för att ge henne en annan möjlighet än att bli bortgift som barn. Vi blev alla ledsna och det kändes för en stund hopplöst, men kort därefter fick vi en förfrågan om att stödja en annan flicka i samma by som redan var i 12-årsåldern. Vi hoppades att vi skulle kunna göra en skillnad för henne och tackade ja.

Osäker ekonomisk tillvaro

Åren har gått fort och vi har sett Franscline gå från barn till ung kvinna. Vi har fått brev som har berättat lite om hennes liv och

Franscline föräldrar har varit öppensinnade och låtit sin dotter prova sig fram i livet. Här får Franscline utbildning i datorkunskap.

hur hennes föräldrar kämpar som daglönearbetare. Det är ett osäkert, fattigt liv där man varje dag hoppas på att få ett jobb för dagen. Ett jobb som ofta är dåligt betalt och helt utan trygghet. Livet som fattig i Indien är hårt och skoningslöst, framförallt för flickor och kvinnor. Att därför kunna bidra till att en flicka får utbildning och möjlighet att påverka sitt liv känns verkligen bra.

Utbildning ger möjligheter

Franscline berättade tidigt att hon drömde om att bli lärare och det ville vi gärna hjälpa henne att uppnå. För oss har målet med faderskapet alltid varit att hon skulle kunna utbilda sig vidare och få ett bättre utgångsläge än många andra i hennes situation.

Dessutom var det så positivt att förstå att hennes föräldrar ville låta henne utbilda sig och satsa på ett bättre liv. Det fanns inga indikationer på att de ville gifta bort henne trots att hon med indiska mått mätt är giftasmogen, tvärtom har de varit väldigt öppna och låtit henne prova på både det ena och det andra. Det sporrade också oss

”På individnivå blir det faktiskt just att förändra världen”

att vilja satsa lite mer. Franscline började jobba mot att bli antagen till en lärarutbildning. Under resans gång drabbades hon av sjukdom som försenade hennes inträdesprov och när hennes pappa hastigt avled ville hon inte längre lämna familjen och studera på annan ort.

Försörjning genom sömnad

Personalen i fadderprojektet i Indien har efter det lotsat henne genom olika utbildningar i bland annat datorkunskap och nu senast har hon gått en kurs i sömnad. Det visade sig att hon är duktig på att sy och eftersom hennes mamma nu är ensam försörjare har vi förstätt att hon känner stort ansvar för att hjälpa till hemma. Bästa lösningen blir att starta en egen verksam-

het och erbjuda sömnadstjänster. Som ett sista bidrag sätter vi avslutningsvis in pengar så att Franscline kan köpa en bra symaskin och eventuell annan utrustning som hon kan behöva för att påbörja sin verksamhet. Förhoppningsvis går den bra och ger henne möjlighet att försörja sig själv, förändra sina villkor och i framtiden bekosta sina barns utbildning.

Förändrar världen på individnivå

Att det finns organisationer som Barnfonden har gjort det möjligt för oss att stötta henne, nu ser vi fram emot att få kontakt med ännu en indisk flicka. Kan man inte förändra världen får man tänka i det lilla perspektivet – men på individnivå blir det faktiskt just att förändra världen. För Franscline har det inneburit möjligheten till en egen verksamhet och ett eget yrke istället för att kämpa som daglönearbetare. Jag är så otroligt glad för hennes skull och önskar av hela mitt hjärta att hon ska få ett riktigt fint liv. Tack för att vi får vara med och göra skillnad.

Läs mer om hur länge man kan vara fadder och vad som händer vid avslut på sidan 15.

Tyfonen Haiyan i siffror

Tidpunkt: 3-11 november 2013

Beräknad högsta vindhastighet: 380 km/h

Omkomna: 6 308 bekräftade, 1 061 saknade

En av de största och starkaste tropiska cykloner som någonsin observerats. Så beskrevs den tyfon som ödelade stora delar av Filippinerna i november förra året. Den akuta faran är över men nu väntar en mycket lång återuppbyggnadsprocess.

TEXT **ERIK SUNDBERG**

FOTO **JULIEN ANSEAU/CHILD FUND**

Ormoc City, en stad med drygt 200 000 invånare, utplånades nästan helt av tyfonen. Stadens barn kommer att behöva stöd för en lång tid framöver.

FILIPPINERNA EFTER HAIYAN

Redan innan tyfonen Haiyan drog in över de filippinska öarna första helgen i november 2013 stod det klart att ovädret skulle bli ovanligt kraftigt. Barnfondens samarbetspartner på Filippinerna, ChildFund International, hade tidigt förberett akutinsatser och hundratusentals människor hade evakuerats från sina hem. Trots goda förberedelser beräknas över 6 000 personer ha omkommit och ytterligare minst 1 000 personer saknas fortfarande.

Snabba insatser

Tack vare goda förberedelser var ChildFund den första hjälporganisationen på plats i flera av de värst drabbade områdena. Arbetet med att dela ut livsnödvändiga förnödenheter och skapa säkra platser för barnen kom igång mycket snabbt.

Akutinsatserna inkluderade bland annat utdelning av 32 575 matpaket som vart och ett gav mat åt fem personer i fem dagar

samt utdelning av 9 771 kit med sanitetsprodukter och mediciner. Dessutom öppnade femton så kallade barnvänliga platser dit barn kunde komma för att bland annat få hjälp med att bearbeta det som hänt.

De snabba insatserna och utdelningen av alla förnödenheter var möjlig tack vare alla bidrag som kom in, bidragen har varit livsavgörande för många av de drabbade familjerna.

Mycket arbete kvar

Tyfonen är sedan länge borta och den akuta faran är över. De flesta skolor har kunnat öppna igen och familjer börjar långsamt bygga upp nya hem. ChildFund fortsätter att hålla många av de barnvänliga platserna öppna för att erbjuda barn en plats att bara vara barn i den kaotiska situation som fortfarande råder.

ChildFunds akutinsatser har avslutats och arbetet koncentreras nu till att bidra i

återuppbyggnaden av de drabbade samhällena. De materiella skadorna är oerhört omfattande och arbetet kommer att ta många år. I ett första skede satsar ChildFund på att restaurera och få igång skolor och hälsokliniker för att skapa en tryggare vardag för barnen.

Fadderbarn inräknade

ChildFund International har arbetat på Filippinerna sedan 1954. Totalt stödjer Barnfonden 22 fadderprojekt på flera olika öar och många barn med svenska faddrar befinner sig i de värst drabbade områdena. Alla fadderbarn med svenska faddrar är inräknade och har överlevt tyfonen. Men det kommer att ta lång tid innan barnens vardag normaliseras eftersom samhällena de bor i drabbats så hårt.

På www.barnfonden.se kommer vi att kontinuerligt berätta om återuppbyggnadsarbetet. Fortsätt att följa utvecklingen där.

Höj ditt månadsbidrag eller uppdatera dina personuppgifter

- Jag vill höja mitt fadderbidrag till _____ kronor per månad
- Jag vill lämna personnummer Jag vill adressändra
- Jag vill uppdatera e-post eller telefonnummer

Personnummer (10 siffror) _____

Gatuadress _____

Postnummer och postort _____

Telefon _____

E-post _____

Kontakta oss på 040-12 18 85 om du vill beställa inbetalningskort eller blanketter. Det går också bra att ringa oss för att lämna personnummer eller uppdatera uppgifter.

V I K T A L O N G E N H Ä R

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar
portot.

Barnfonden
SVARSPOST
200 768 000
203 10 Malmö

T E J P A
I H O P
H Ä R

KLIPP HÄR

FADDERSERVICE SVARAR

Hur länge är jag fadder?

Fadderskapet fortsätter i regel så länge fadderbarnet går någon form av utbildning. Målet är att ungdomarna som lämnar projekten ska ha tillräckliga kunskaper för att kunna skaffa sig en egen försörjning.

Familjerna deltar frivilligt i verksamheten som bedrivs i fadderprojekten och det händer att fadderskap avslutas i förtid, till exempel om familjerna väljer att flytta från området vi stödjer. Om en familj flyttar har de inte längre kontakt med fadderprojektet och kan inte heller ta del av insatserna som görs i området. Fadderskapet avslutas också om ett fadderbarn till exempel gifter sig eller börjar arbeta. Barnfonden bedriver ett omfattande arbete för att lyfta barns rättigheter och erbjuder familjerna vägledning och stöd, just för att barnen inte ska behöva utsättas för exempelvis tidiga äktenskap eller skadligt arbete. Vi vill att barn ska få vara barn och att barnen med hjälp av fadderstödet ska få en bra uppväxt. Vi ser varje dag exempel på att fadderstödet gör skillnad, men förändringsarbetet tar tid.

Även de sista åren av fadderskapet är viktiga, inte minst för att fadderbarnen och deras familjer ska kunna få stöd och vägledning av projektpersonalen. Målet är

att fadderbarnen ska gå i skolan så länge som möjligt och därefter skaffa sig ett yrke. De ungdomar som ändå hoppar av eller av andra anledningar inte går klart skolan får hjälp genom speciella ungdomsgrupper eller med enklare yrkesutbildningar.

Vad händer med mitt åtagande när fadderskapet avslutas?

När ditt fadderbarn lämnat fadderprojektet kontaktar vi på Barnfonden dig och berättar att fadderskapet avslutas. Du kan då också välja om du vill fortsätta med stöd till ett nytt barn. Det finns många barn i de områden vi arbetar som är i behov av stöd och väntar på en fadder.

Kan jag fortsätta kontakten med mitt fadderbarn efter fadderskapet?

Fadderprojekten har inte möjlighet att förmedla kontakt mellan faddrar och tidigare fadderbarn eftersom det skulle bli alltför kostsamt att dela ut brev och hjälpa till med

Catherine Larsson jobbar på Barnfonden och skriver om hur länge fadderskapet varar.

översättningar. Många ungdomar flyttar dessutom från de områden där vi arbetar. Barnfonden och våra samarbetspartners har en gemensam barnskyddspolicy för att värna om familjernas integritet och säkerhet. Barnfonden har inte tillgång till familjernas privata adresser och lämnar inte heller ut faddrarnas adresser med hänvisning till policyn. Kontakten är en del av fadderskapet och upphör när fadderskapet avslutas.

Fråga oss!

Har du frågor, funderingar eller synpunkter så hör av dig till oss. Många frågor kan vi svara på direkt, andra skickar vi vidare till våra kollegor i Afrika, Asien och Latinamerika. Ring på 040-12 18 85 eller mejla info@barnfonden.se. Du kan också läsa mer om vad som händer vid avslut av fadderskapet på www.barnfonden.se/vanliga-fragor.

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Presenters för alla tillfällen.

Dopgåva, studentpresent eller en gåva för att uppmärksamma någon du tycker om. Barnfondens gåvokatalog har presenters för alla tillfällen.

Hitta din gåva på barnfonden.se.

En get för att säga
TACK

Mama kit till nyblivna mammor

Skolböcker till studenten

Fruktträd istället för
en blomma

